

บทที่ 3
ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยด้านข่าวสารที่มีความสัมพันธ์กับโภชนาการของประชาชนในจังหวัดเลย เป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Survey research) เพื่อศึกษาถึงความแตกต่างและความสัมพันธ์ระหว่างอายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ปริมาณการเปิดรับข่าวสารและความรู้ด้านโภชนาการ กับโภชนาการของประชาชนในจังหวัดเลย

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น โดยมีรายละเอียดในเรื่องประชากร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เกณฑ์การให้คะแนน ความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลและกรรมวิธีทางข้อมูลดังนี้

ประชากร

ประชากร (Population) หมายถึงประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองและเขตชนบทในท้องที่จังหวัดเลย

กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากร ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) โดยมีรายละเอียดดังนี้

แบ่งเขตการเก็บข้อมูลของจังหวัดเลย โดยจำแนกเป็นเขตเมืองและเขตชนบท (Stratified sampling) เขตเมืองกำหนดเอาเขตเทศบาลเมืองเลยเป็นพื้นที่เป้าหมายมีจำนวนครัวเรือน 7,052 ครัวเรือนและเขตชนบทสุ่มได้ ตำบลเชียงคาน ตำบลนาข้าว ตำบลภาค และตำบลบุษมี อำเภอเชียงคาน เป็นพื้นที่เป้าหมาย มีจำนวนครัวเรือน 7,492 ครัวเรือน เพราะฉะนั้นจำนวนครัวเรือนทั้งหมดในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 14,544 ครัวเรือน ดังนั้นจำนวนครัวเรือนตัวอย่าง โดยใช้ตารางสถิติในระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวนครัวเรือนตัวอย่างเพื่อทำการเก็บข้อมูลจำนวน 390 ครัวเรือน (Taro Yamane 1973:886 อ้างถึงในวิเชียร เกตุสิงห์ 2534:29) สามารถแยกเป็นครัวเรือนตัวอย่างสำหรับเขตเมือง 195 ครัวเรือน และครัวเรือนตัวอย่างสำหรับเขตชนบท 195 ครัวเรือน โดยแสดงรายละเอียดได้ดังนี้ (พระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินพุทธศักราช 2534)

ก. กลุ่มตัวอย่างในเขตเมือง

กำหนดเอาเขตเทศบาลเมืองเลข 1 เขต เพื่อทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 195 คริวเรือน และเลือกกลุ่มประชาชนมาเป็นตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling)

ข. กลุ่มตัวอย่างในเขตชนบท

1. จังหวัดเลขมี 11 อำเภอกับอีก 1 กิ่งอำเภอ ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่ม (Cluster sampling) ได้อำเภอที่จะทำการศึกษาเขตชนบท 1 อำเภอ คือ อำเภอเชียงคาน
2. จากอำเภอตัวอย่างที่สุ่มได้ในข้อ 1 จะเลือกตำบลที่จะทำการศึกษา 4 ตำบล โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling) ซึ่งสุ่มได้ตำบลเชียงคาน ตำบลนาข้าว ตำบลธาตุ และตำบลบุษิม
3. จากตำบลที่สุ่มได้ตามข้อ 2 จะเลือกหมู่บ้านที่จะทำการศึกษา 4 หมู่บ้าน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling) ซึ่งสุ่มได้หมู่บ้านนาข้าว หมู่บ้านน้อย หมู่บ้านธาตุ และหมู่บ้านผาแป้น
4. จาก 4 หมู่บ้านที่สุ่มได้ เลือกประชาชนมาเป็นตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) ได้คริวเรือนตัวอย่างในเขตชนบท 195 คริวเรือน รวมคริวเรือนที่จะทำการศึกษาทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทรวม 390 คริวเรือน

ตัวแปรการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนในเขตเมืองมีปริมาณการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ด้านโภชนาการ และโภชนาการ และโภชนาการ แตกต่างจากประชาชนในเขตชนบท

ตัวแปรอิสระ ประชาชนในเขตเมืองและในเขตชนบท

ตัวแปรตาม ปริมาณการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ด้านโภชนาการ และโภชนาการ

สมมติฐานที่ 2 ปริมาณการเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับความรู้ด้านโภชนาการของประชาชน

ตัวแปรอิสระ ปริมาณการเปิดรับข่าวสาร

ตัวแปรตาม ความรู้ด้านโภชนาการ

สมมติฐานที่ 3 ปริมาณการเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับโภชนาการของประชาชน

ตัวแปรอิสระ ปริมาณการเปิดรับข่าวสาร

ตัวแปรตาม โภชนาการ

<u>สมมติฐานที่ 4</u>	ความรู้ด้านโภชนาการมีความสัมพันธ์กับโภชนาการของประชาชน
<u>ตัวแปรอิสระ</u>	ความรู้ด้านโภชนาการ
<u>ตัวแปรตาม</u>	โภชนาการ
<u>สมมติฐานที่ 5</u>	ปริมาณการเปิดรับข่าวสารมีประสิทธิภาพในการอธิบายโภชนาการ

ของประชาชน

<u>ตัวแปรอิสระ</u>	ปริมาณการเปิดรับข่าวสาร
<u>ตัวแปรตาม</u>	โภชนาการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการดัดแปลงข้อความและคำถามบางส่วนมาจากเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยในเรื่องที่ใกล้เคียงกัน โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามทั่วไปที่เกี่ยวกับลักษณะบุคคล ได้แก่ ถิ่นอาศัย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร ได้แก่ การรับข่าวสารจากสื่อมวลชน และสื่อบุคคล

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับโภชนาการ ได้แก่ พฤติกรรมเกี่ยวกับการซื้ออาหาร การรับประทานอาหาร ลักษณะอาหารที่รับประทาน ความเชื่อในเรื่องของอาหาร และจำนวนมื้อที่รับประทาน

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ทางด้านโภชนาการ

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสาร

1.1 ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์

ทุกวัน	= 4 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารมาก
เปิดรับบ่อยมาก	= 3 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารค่อนข้างมาก
เปิดรับบ้างพอสมควร	= 2 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารปานกลาง
นานๆ ครั้ง	= 1 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารน้อย
ไม่เคยเปิดรับเลย	= 0 คะแนน	ไม่เคยรับข่าวสารเลย

ความบ่อยครั้งในการเปิดรับประเภทของเนื้อหาข่าวสาร จากสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์

ทุกวัน	= 4 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารมาก
เปิดรับบ่อยมาก	= 3 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารค่อนข้างมาก
เปิดรับบ้างพอสมควร	= 2 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารปานกลาง
นานๆ ครั้ง	= 1 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารน้อย
ไม่เคยเปิดรับเลย	= 0 คะแนน	ไม่เคยเปิดรับข่าวสารเลย

1.2 ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารจากนิตยสาร หรือวารสาร

อ่านเป็นประจำ	= 4 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารมาก
อ่านบ่อยมาก	= 3 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารค่อนข้างมาก
อ่านบ้างพอสมควร	= 2 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารปานกลาง
นานๆ ครั้ง	= 1 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารน้อย
ไม่เคยอ่านเลย	= 0 คะแนน	ไม่เคยรับข่าวสารเลย

ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารประเภทเนื้อหา ในนิตยสาร หรือวารสาร

อ่านเป็นประจำ	= 4 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารมาก
อ่านบ่อยมาก	= 3 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารค่อนข้างมาก
อ่านบ้างพอสมควร	= 2 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารปานกลาง
นานๆ ครั้ง	= 1 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารน้อย
ไม่เคยอ่านเลย	= 0 คะแนน	ไม่เคยเปิดรับข่าวสารเลย

1.3 ความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อระหว่างบุคคล

ทุกวัน	= 4 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารมาก
เกือบทุกวัน	= 3 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารค่อนข้างมาก
บางวัน	= 2 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารปานกลาง
นานๆ ครั้ง	= 1 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารน้อย
ไม่เคยเลย	= 0 คะแนน	ไม่เคยรับข่าวสารเลย

ความบ่อยครั้งในการเปิดรับการสื่อสารระหว่างบุคคล แยกตามเนื้อหาที่พูดคุย

พูดเป็นประจำ	= 4 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารมาก
พูดบ่อยมาก	= 3 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารค่อนข้างมาก
พูดบ้างพอสมควร	= 2 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารปานกลาง

นานๆ ครั้ง = 1 คะแนน มีความสนใจเปิดรับข่าวสารน้อย
 ไม่เคยพูดเลย = 0 คะแนน ไม่เคยเปิดรับข่าวสารเลย

2. ปริมาณการเปิดรับข่าวสาร

2.1 วิทยุ

ปริมาณการเปิดรับข่าวสารจากสื่อวิทยุ วัดจากผลคูณระหว่างความบ่อยครั้งในการฟังวิทยุ (ในข้อ 1.1) กับระยะเวลาที่ใช้ในการฟังวิทยุโดยเฉลี่ยต่อวัน ระยะเวลาในการฟังวิทยุ โดยเฉลี่ยต่อวันดังนี้

มากกว่า 3 ชั่วโมง = 5 คะแนน
 ประมาณ 3 ชั่วโมง = 4 คะแนน
 ประมาณ 2 ชั่วโมง = 3 คะแนน
 ประมาณ 1 ชั่วโมง = 2 คะแนน
 1-30 นาที = 1 คะแนน

2.2 โทรทัศน์

ปริมาณการเปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ วัดจากผลคูณระหว่างความบ่อยครั้งในการดูโทรทัศน์ (ในข้อ 1.1) กับระยะเวลาที่ใช้ในการดูโทรทัศน์โดยเฉลี่ยต่อวัน ระยะเวลาในการดูโทรทัศน์ โดยเฉลี่ยต่อวันดังนี้

มากกว่า 3 ชั่วโมง = 5 คะแนน
 ประมาณ 3 ชั่วโมง = 4 คะแนน
 ประมาณ 2 ชั่วโมง = 3 คะแนน
 ประมาณ 1 ชั่วโมง = 2 คะแนน
 1-30 นาที = 1 คะแนน

2.3 หนังสือพิมพ์

ปริมาณการเปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์ วัดจากผลคูณระหว่างความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ (ในข้อ 1.1) กับระยะเวลาที่ใช้ในการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์โดยเฉลี่ยต่อวัน

ระยะเวลาในการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ โดยเฉลี่ยต่อวันดังนี้

มากกว่า 30 นาที = 5 คะแนน
 ประมาณ 30 นาที = 4 คะแนน
 ประมาณ 20 นาที = 3 คะแนน

ประมาณ 10 นาที = 2 คะแนน

ประมาณ 5 นาที = 1 คะแนน

2.4 นิตยสาร/วารสาร

ปริมาณการเปิดรับข่าวสารจากนิตยสารหรือวารสาร วัดจากผลคูณระหว่างความบ่อยครั้งในการอ่านนิตยสารหรือวารสาร (ในข้อ 1.2) กับจำนวนนิตยสารหรือวารสารอ่านต่อเดือน

การวัดจำนวนนิตยสารหรือวารสารวัดจากคำตอบที่ได้โดยจัดกลุ่มดังนี้

อ่านตั้งแต่ 5 ฉบับขึ้นไป = 5 คะแนน

อ่าน 4 ฉบับ = 4 คะแนน

อ่าน 3 ฉบับ = 3 คะแนน

อ่าน 2 ฉบับ = 2 คะแนน

อ่าน 1 ฉบับ = 1 คะแนน

ความหมายของค่าคะแนน

สำหรับเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มและแปลความหมายค่าคะแนนนั้น แบ่งออกเป็น 3 ระดับดังนี้

วิทยุ

น้อยกว่า 4 คะแนน	หมายถึง	ปริมาณการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับต่ำ
4-10 คะแนน	หมายถึง	ปริมาณการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง
มากกว่า 10 คะแนน	หมายถึง	ปริมาณการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับสูง

โทรทัศน์

น้อยกว่า 10 คะแนน	หมายถึง	ปริมาณการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับต่ำ
10-15 คะแนน	หมายถึง	ปริมาณการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง
มากกว่า 15 คะแนน	หมายถึง	ปริมาณการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับสูง

หนังสือพิมพ์

น้อยกว่า 8 คะแนน	หมายถึง	ปริมาณการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับต่ำ
8-12 คะแนน	หมายถึง	ปริมาณการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง
มากกว่า 12 คะแนน	หมายถึง	ปริมาณการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับสูง

นิตยสารหรือวารสาร

น้อยกว่า 5 คะแนน	หมายถึง	ปริมาณการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับต่ำ
5-9 คะแนน	หมายถึง	ปริมาณการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง

มากกว่า 9 คะแนน หมายถึง ปริมาณการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับสูง

2.5 การสื่อสารระหว่างบุคคล

ปริมาณการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล วัดจากผลคูณระหว่างความบ่อยครั้งในการพบปะพูดคุยกับบุคคลอื่น (ในข้อ 1.3) กับระยะเวลาที่ใช้ในการพบปะพูดคุยกับบุคคลต่างๆ

ระยะเวลาในการพบปะพูดคุยกับบุคคลอื่น โดยเฉลี่ยต่อวันดังนี้

มากกว่า 3 ชั่วโมง	= 5 คะแนน
ประมาณ 3 ชั่วโมง	= 4 คะแนน
ประมาณ 2 ชั่วโมง	= 3 คะแนน
ประมาณ 1 ชั่วโมง	= 2 คะแนน
1-30 นาที	= 1 คะแนน

ความหมายของค่าคะแนน

ปริมาณการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลรวมทุกชนิด พิจารณาได้จากคะแนนรวมของปริมาณการเปิดรับข่าวสารจากพ่อแม่ เพื่อนบ้าน เพื่อนฝูง เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทางด้านสาธารณสุข ครู กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และพระสงฆ์ โดยนำคะแนนรวมที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างมาจัดแบ่งเป็น 3 กลุ่ม โดยกำหนดความหมายของค่าคะแนนดังนี้

น้อยกว่า 20 คะแนน เป็นกลุ่มที่มีการเปิดรับข่าวสารในระดับต่ำ

20-46 คะแนน เป็นกลุ่มที่มีการเปิดรับข่าวสารในระดับปานกลาง

มากกว่า 46 คะแนน เป็นกลุ่มที่มีการเปิดรับข่าวสารในระดับสูง

2.6 ประเภทเนื้อหาข่าวสาร

ปริมาณการเปิดรับข่าวสารประเภทต่าง ๆ จากสื่อแต่ละชนิดพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของปริมาณการเปิดรับข่าวสารประเภทต่าง ๆ เช่น รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว รายการบันเทิง ฯลฯ โดยนำคะแนนรวมที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างมาจัดแบ่งเป็น 3 กลุ่ม โดยกำหนดความหมายของค่าคะแนนดังนี้

1.0-1.6 คะแนน หมายถึง ปริมาณการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับต่ำ

1.7-2.9 คะแนน หมายถึง ปริมาณการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง

3.0-4.0 คะแนน หมายถึง ปริมาณการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับสูง

2.7 โกชนนีสัยของประชาชนในจังหวัดเลย คำถามเป็นแบบ Rating scale ให้คะแนน ดังนี้

เป็นประจำ มีคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

เป็นบางครั้ง มีคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

ไม่เคยเลย มีคะแนนเท่ากับ 0 คะแนน

เมื่อนำคะแนนรวมที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม มาแบ่งเป็น 3 กลุ่ม โดยกำหนดความหมายของค่าคะแนน ดังนี้

ช่วงคะแนน 18-42 เป็นกลุ่มที่มีโกชนนีสัยระดับต่ำ

ช่วงคะแนน 43-52 เป็นกลุ่มที่มีโกชนนีสัยระดับปานกลาง

ช่วงคะแนน 53-61 เป็นกลุ่มที่มีโกชนนีสัยระดับสูง

2.8 ความรู้ทางด้านโภชนาการ วัดจากความรู้ทางด้านโภชนาการ ถ้าตอบถูกให้

1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน และนำมาจัดเป็น 3 กลุ่ม โดยกำหนด

ความหมายของค่าคะแนนดังนี้

น้อยกว่า 5 คะแนน เป็นกลุ่มที่มีความรู้ต่ำ

5-8 คะแนน เป็นกลุ่มที่มีความรู้ปานกลาง

มากกว่า 8 คะแนน เป็นกลุ่มที่มีความรู้สูง

การทดสอบเครื่องมือ

แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาได้มีการนำไปทดลองใช้ (Pre-test) ก่อนเป็นจำนวน 20 ชุด โดยทำการสอบถามจากประชาชนที่มีความเป็นอยู่ใกล้เคียงกับประชาชนจังหวัดเลย เพื่อนำกลับมาทดสอบหาค่าความเชื่อถือได้ หลังจากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

ส่วนของการคำนวณหาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถามนั้นคำนวณหาเฉพาะในส่วนที่สามารถวัดออกมาได้เป็นคะแนนเท่านั้น สำหรับในส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ เพียงแต่แก้ไขปรับปรุงเฉพาะถ้อยคำและสำนวนที่ใช้ให้สื่อความหมายได้อย่างถูกต้องชัดเจนขึ้นเท่านั้น

การคำนวณหาค่าความเชื่อถือได้ใช้สูตร Coefficient alpha ของ Cronbach สำหรับแบบทดสอบโกชนนีสัย โดยใช้สูตรดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2534:116)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left| 1 - \frac{\sum V_i}{V_e} \right|$$

K คือจำนวนข้อ

V_i คือความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

V_e คือความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

ผลจากการคำนวณค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ = .87

การคำนวณหาค่าความเชื่อถือได้ ใช้สูตร คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson's Method) สำหรับแบบทดสอบความรู้ด้านโภชนาการ ใช้สูตรดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2534:115)

$$KR_{21} = r_{tt} = \frac{K}{K-1} \left| \frac{1 - \bar{X}(K - \bar{X})}{KS^2} \right|$$

K คือจำนวนข้อ

S^2 คือความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับที่ได้จากการทดสอบ

$\bar{X}$ คือคะแนนเฉลี่ยของทั้งฉบับ

ผลจากการคำนวณค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ = .70

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถามนั้น จะเก็บข้อมูลเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเลข อำเภอเมือง และตำบลเชียงคาน ตำบลนาข้าว ตำบลชาติ และตำบลบุษย์ อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย จำนวน 390 คน โดยใช้นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเรื่องการสัมภาษณ์มาแล้ว 10 คน มาช่วยผู้วิจัยในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา คือ อธิบายลักษณะของข้อมูล ตามลักษณะต่างๆ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ปริมาณการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ด้านโภชนาการและโภชนาการนิสัยของประชาชนในจังหวัดเลย โดยหาค่าร้อยละและคะแนนเฉลี่ย และนำเสนอข้อมูลด้วยตารางแจกแจงความถี่

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติดังนี้

การทดสอบสมมติฐานที่ 1 ใช้สถิติ t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างปริมาณการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ด้านโภชนาการ และโภชนาการระหว่างประชาชนในเขตเมืองและในเขตชนบท

การทดสอบสมมติฐานที่ 2-4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการเปิดรับข่าวสารกับความรู้ด้านโภชนาการ และปริมาณการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ด้านโภชนาการกับโภชนาการ โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson product moment correlation coefficient

การทดสอบสมมติฐานที่ 5 ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) เพื่อหาตัวแปรที่มีประสิทธิภาพในการอธิบายโภชนาการของประชาชน

การประมวลผลข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทำการประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS* (Statistical package for the social sciences)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย